

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання Вченої ради
комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-
реабілітаційна академія» Запорізької
обласної ради

27 лютого 2020 року № 6

Введено в дію 27 лютого 2020 року
Наказ ректора Хортицької
національної академії
від 27 лютого 2020 року №71

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ**
для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності **227 Фізична терапія, ерготерапія**
для вступників на основі першого (бакалаврського) рівня,
освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»

Запоріжжя
2020

Укладачі:

Одинець Т.Є., доктор наук з фізичного виховання та спорту (спеціальність 24.00.03 «Фізична реабілітація»), професор;

Бандуріна К.В., кандидат наук з фізичного виховання та спорту (спеціальність 24.00.03 «Фізична реабілітація»), доцент;

Баришок Т.В., кандидат наук з фізичного виховання та спорту (спеціальність 24.00.03 «Фізична реабілітація»), доцент;

Волкова С.С., кандидат педагогічних наук, професор.

Рецензент:

Віндюк П.А., кандидат наук з фізичного виховання та спорту (спеціальність 24.00.03 «Фізична реабілітація»), доцент кафедри фізичної реабілітації та здоров'я людини Класичного приватного університету

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Розділ 1. Зміст програми	5
Розділ 2.Орієнтовний перелік питань.....	9
Розділ 3. Критерії оцінювання знань.....	13
Розділ 4. Список рекомендованої літератури.....	14

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фахове випробування з теорії та практики фізичної реабілітації проводиться при вступі для здобуття ступеня магістра на базі здобутого ступеня вищої освіти бакалавра, спеціаліста, магістра з метою встановлення фактичного рівня компетентностей майбутніх фахівців та його відповідності вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики. Фахове випробування здійснюється протягом 90 хвилин та проводиться у формі письмового тестування. Кожний варіант тестового вступного випробування складається з 25 завдань. В ході фахового випробування абітурієнти мають відповісти на 25 тестових питань. Програма фахового випробування з теорії та практики фізичної реабілітації ставить за мету забезпечити єдність вимог щодо змісту та критеріїв оцінювання знань і практичних умінь абітурієнтів, визначення рівня узагальнення та систематизації їх знань з вивчених навчальних курсів. Основними завданнями програми є окреслення найважливіших проблем з теорії та практики фізичної реабілітації, симптоматики, механізмів, класифікації порушень органів і систем організму; розкриття методів та прийомів реабілітаційної діагностики різних порушень; оцінювання практичних умінь та навичок діагностики та відновлення порушень у дітей та дорослих. Курс теорії та практики фізичної реабілітації складається з таких модулів: Модуль 1. Фізична реабілітація при порушеннях опорно-рухового апарату. Модуль 2. Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної та дихальної систем. Модуль 3. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи. Модуль 4. Фізична реабілітація в педіатрії. Вступнику необхідно продемонструвати: тісний взаємозв'язок фундаментальних та професійних знань, їх глибоке засвоєння; розуміння сучасного стану теорії та практики фізичної терапії (фізичної реабілітації) як конкретної науки; важливість міжпредметних зв'язків; необхідність системного комплексного підходу до аналізу. Питання складені з урахуванням вимог до професійної підготовки майбутніх фізичних терапевтів. Під час відповідей абітурієнти повинні спиратися на знання із загальної анатомії, фізіології, нейрофізіології. Відповіді на питання повинні відображати засвоєння знань про фізичну реабілітацію при захворюваннях нервової системи та про фізичну реабілітацію в педіатрії. Критерії оцінювання знань абітурієнтів на фаховому випробуванні визначаються за шкалою ЄКТС.

РОЗДІЛ 1. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Фізична реабілітація при порушеннях опорно-рухового апарату

Тема 1. Біомеханіка суглобів. Баланс обмінних процесів у суглобах. Мануальні методики з суглобами. Класифікація суглобів за будовою, формою суглобової поверхні, ступенів свободи. Анатомічні та біомеханічні особливості тканин: кістки, зв'язки, сухожилля. Рух суглобових поверхонь. Синовіальна рідина, її функції. Геаліновий хрящ, його біомеханічні властивості, їх характеристика. Причини стискання суглобових поверхонь і причини “зношення” суглобу. Що відбувається при навантаженні на суглоб? Закон опуклості – увігнутості. Додаткові рухи, “суглобова гра”. Рух по ступенях наявної амплітуди. Стадії витягання суглобів.

Тема 2. Принципи та методи обстеження опорно-рухового апарату. Обстеження амплітуди руху. Процедура вимірювання амплітуди руху. Розташування гоніометра та запис результатів вимірювання. Джерела помилок у вимірюванні амплітуди руху. Протипоказання та застереження щодо вимірювання амплітуди руху. Кінцеві відчуття. Нормальні та патологічні. Варіанти результатів тестування інертних структур. Методика вимірювання.

Тема 3. Принципи та методи обстеження опорно-рухового апарату. Обстеження м'язової системи. Протипоказання та застереження до обстеження скорочувальних структур. Мануальне м'язове тестування. Тестування ізометричним напруженням. Варіанти результатів тестування скорочувальних структур. Методика оцінювання.

Тема 4. Ортопедичне фізичне обстеження. Планування реабілітаційного процесу. Історія хвороби. Спостереження. Складові фізичного обстеження. Фізіологія процесу пошкодження тканини. Фактори, які впливають на загоєння. Стадії загоєння, їх функції. Мета, завдання фізичної реабілітації, реабілітаційні заходи на різних стадіях загоєння.

Тема 5. Реабілітаційна програма. Засоби й методи фізичної реабілітації при порушеннях опорно-рухового апарату. Складові реабілітаційної програми. Засоби фізичної реабілітації. «Реабілітація» болю. Засоби фізичної реабілітації для зменшення болю, їх характеристика. Відновлення амплітуди руху. Класифікація контрактур, їх визначення. Засоби фізичної реабілітації для відновлення амплітуди руху, їх характеристика, особливості використання. Відновлення силових якостей. Співвідношення сили та швидкості скорочення м'язів. Засоби фізичної реабілітації для відновлення силових якостей. Особливості використання фізичних вправ, залежно від оцінки за мануальним м'язовим тестуванням.

Тема 6. Травматичні пошкодження опорно-рухового апарату. Види травматичних пошкоджень, їх визначення. Розтягнення та підшкірні розриви тканин, механізм пошкодження, симптоми, клініка, принципи лікування. Вивихи, 6 види, лікування. Перелом, класифікації, механізм травми, методи лікування. Регенерація кісткової тканини, види мозолів, стадії репаративного остеогенезу. Принципи реабілітації після травми опорно-рухового апарату.

Тема 7. Захворювання суглобів. Артрита, етіологія, перебіг захворювання,

принципи та засоби реабілітації. Артрози, етіологія, патогенез, клініка, принципи та засоби реабілітації. Остеохондроз, етіологія, патогенез, клініка, принципи та засоби реабілітації.

Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної та дихальної систем

Тема 1. Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи. Короткі анатомо-фізіологічні дані серцево-судинної системи. Загальні відомості про захворювання серцево-судинної системи. Засоби й форми фізичної реабілітації при серцево-судинних захворюваннях. Основи методики реабілітації при лікуванні серцево-судинних хворих.

Тема 2. Фізична реабілітація при ішемічній хворобі серця (ІХС). Причини виникнення ІХС. Класифікація. Стенокардія. Етіологія, патогенез і клініка. Визначення толерантності до фізичного навантаження.

Тема 3. Інфаркт міокарда. Етіологія, патогенез, клініка. Етапи реабілітації.

Тема 4. Особливості фізичної реабілітації при оперативних втручаннях на судинах. Мета оперативних втручань. Види операцій і показання до них. Реабілітація хворих, які перенесли операцію на коронарних артеріях. Реабілітація при хірургічному лікуванні захворювань периферійних судин.

Тема 5. Фізична реабілітація при серцево-судинних захворюваннях. Лікувальна гімнастика. Дозована ходьба. Фізіотерапія.

Тема 6. Реабілітація осіб, які страждають на серцево-судинні захворювання, в стаціонарі (1 етап). Протипоказання до занять фізичними навантаженнями. Вибір фізичних вправ для 1 етапу. Унітарність фізичних навантажень.

Тема 7. Амбулаторна програма реабілітації (2 етап). Місце проведення. Вибір фізичних вправ для 2 етапу програми. Визначення інтенсивності фізичних навантажень. Режим тренувального заняття. Ступінь збільшення навантажень.

Тема 8. Загальні дані про захворювання дихальної системи. Короткі анатомо-фізіологічні дані. Основні страхи хворих та об'єктивні симптоми. Методи діагностики функціонального стану органів дихання. Особливості фізичної реабілітації при захворюваннях дихальної системи.

Тема 9. Фізична реабілітація при неспецифічних захворюваннях легенів. Бронхіт: етіологія, патогенез, клініка, методика реабілітації. Бронхоектатична хвороба: етіологія, патогенез, клініка, методика реабілітації. Пневмонія: етіологія, патогенез, клініка, методика реабілітації.

Тема 10. Фізична реабілітація при бронхіальній астмі. Визначення бронхіальної астми. Принципи виникнення, механізм розвитку. Перебіг захворювання. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації. Засоби фізичної реабілітації.

Тема 11. Дренажні положення й фізичні втручання, які використовуються при захворюваннях дихальної системи. Види дренажних положень. Техніка виконання дренажних положень. Механізм лікувальної дії. Види фізичних втручань. Техніка виконання. Механізм лікувальної дії.

Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи

Тема 1. Клінічний огляд при неврологічних захворюваннях (загальні відомості). Скарги пацієнтів. Особливості перебігу захворювання. Обстеження рухової системи. Обстеження чутливості, порушення чутливості. Обстеження рефлексів. Обстеження координації рухів. Обстеження когнітивних функцій.

Тема 2. Основні неврологічні синдроми. Агнозія. Апраксія. Афазія, її характеристика та види. Біль, його характер, динаміка, види. Гіперкінези, їх загальна характеристика й види. Порушення ходи. Нистагм, офтальмоплегія. Плегія та парез. Спастичність. Судоми.

Тема 3. Інсульт. Загальна характеристика гострого порушення мозкового кровообігу (ГПМК). Фактори ризику інсульту. Види ГПМК, характер мозкового порушення. Клінічна картина ГПМК. Загально мозкові симптоми. Вогнищеві симптоми при порушенні кровообігу у великих півкулях та у стовбурі головного мозку.

Тема 4. Ішемічні та геморогічні інсульти. Причини ішемічних інсультів. Механізм пошкодження судин. Види ішемічних інсультів, їх характеристика. Клінічна картина при ішемічних інсультах, неврологічні синдроми ураження. Види геморогічних інсультів (класифікація). Паренхіматозний крововилив. Причини, типи, локалізація. Клінічні ознаки паранхіматозного крововиливу. Субарахноїдальний крововилив. Причини, типи, локалізація. Клінічні ознаки Субарахноїдального крововиливу, неврологічні синдроми.

Тема 5. Черепно-мозкова травма (ЧМТ). Клінічна картина. Визначення та клінічні ознаки при ЧМТ. Види ЧМТ за тяжкістю. Функціональні порушення при ЧМТ.

Тема 6. Обстеження при ГПМК та ЧМТ у фізичній реабілітації. Складання індивідуальних реабілітаційних програм. План обстеження функціональних втрат. Вимоги до обстеження. Завдання обстеження. Обстеження рівня свідомості, сприйняття. Обстеження амплітуди рухів. Обстеження тону м'язів. Синергії. Обстеження мобільності. Види фізичних втручань. Техніка виконання. Механізм лікувальної дії фізичних вправ.

Тема 7. Завдання та засоби фізичної реабілітації та їх використання при відновленні функцій при ГПМК та ЧМТ. Профілактика ускладнень при ГПМК та ЧМТ (пролежнів, застійної пневмонії, суглобових контрактур). Відновлення сили м'язів, засоби фізичної реабілітації, особливості їх використання. Зменшення тону м'язів, засоби фізичної реабілітації, особливості їх використання. Тренування рівноваги. Відновлення функції м'язів, засоби фізичної реабілітації, особливості їх використання. Відновлення дрібної моторики, засоби фізичної реабілітації, особливості їх використання. Застосування працетерапії при ГПМК. Тренування навичок самообслуговування. Відновлення функціональної мобільності пацієнта (переміщення самостійне та з допоміжними засобами).

Фізична реабілітація в педіатрії

Тема 1. Церебральний параліч (ЦП). Етіологія, патогенез, клінічні ознаки,

класифікація захворювання. Основи фізичної реабілітації. Визначення ЦП. Етіологія, патогенез. Класифікація ЦП. Клінічні картини за формою ЦП. Характеристика рухового дефекту при ЦП. Нормальний та патологічний моторний розвиток дитини першого року життя. Основні методики та засоби фізичної реабілітації при ЦП. Принципи фізичної реабілітації дітей з ЦП. Етапи фізичної реабілітації дітей з церебральним паралічем.

Тема 2. Обстеження дітей, хворих на ЦП. Складання реабілітаційної програми. План, завдання обстеження, особливості (залежно від віку). Обстеження сили м'язів та амплітуди рухів. Обстеження координації рухів. Обстеження рефлексів, чутливості. Обстеження моторних функцій. Складання реабілітаційної програми залежно від форми хвороби, функціональних порушень, віку дитини, ускладнень та супутніх захворювань.

Тема 3. Фізична реабілітація дітей з ЦП. Цілі, завдання фізичної реабілітації. Раннє втручання (фізична реабілітація) при ЦП, засоби фізичної реабілітації для розтягування та зміцнення м'язів, тренування рефлексів; вправи на координацію (самостійні та з допомогою). Тренування дрібної моторики при ЦП. Використання працетерапії при ЦП. Тренування навичок самообслуговування та мобілізації дітей з ЦП. Допоміжні засоби переміщення для дітей з ЦП: підбір , використання. Роль гідротерапії у фізичній реабілітації дітей з ЦП. Роль іпотерапії у фізичній реабілітації дітей з ЦП.

Тема 4. Неврологічні захворювання: синдром Гієна-Барре, міопатія, синдром хронічної втоми. Особливості фізичної реабілітації. Синдром Гієна-Барре. Характеристика захворювання (клінічна картина). Функціональні втрати. Фізична реабілітація при синдромі Гієна-Барре. Міопатія. Характеристика захворювання. Засоби фізичної реабілітації, які використовуються при міопатії. Синдром хронічної втоми. Характеристика захворювання. Засоби фізичної реабілітації, які використовуються при синдромі хронічної втоми. Розсіяний склероз. Характеристика захворювання. Засоби фізичної реабілітації, які використовуються при розсіяному склерозі.

Тема 5. Характеристика основних педіатричних захворювань та фізична реабілітації при них. Кривошия, характеристика захворювання, засоби фізичної реабілітації, особливості їх використання. Вроджений вивих стегна, характеристика захворювання, засоби фізичної реабілітації, особливості їх використання. Клишоногість, характеристика захворювання, засоби фізичної реабілітації, особливості їх використання.

РОЗДІЛ 2. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ.

1. Опишіть види дренажних положень, техніку виконання дренажних положень.
2. Розкрийте засоби фізичної терапії при бронхіальній астмі.
3. Опишіть фізичну терапію при бронхіальній астмі.
4. Розкрийте поняття пневмонія: етіологію, патогенез, клініку, засоби фізичної терапії.
5. Розкрийте поняття бронхіт: етіологію, патогенез, клініку, засоби фізичної терапії.
6. Розкрийте особливості фізичної терапії при захворюваннях дихальної системи.
7. Опишіть амбулаторну програму фізичної терапії.
8. Опишіть фізичну терапію осіб, які страждають на серцево-судинні захворювання, в стаціонарі.
9. Розкрийте фізичну терапію при серцево-судинних захворюваннях.
10. Охарактеризуйте фізичну терапію при хірургічному лікуванні захворювань периферійних судин.
11. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії хворих, які перенесли операцію на коронарних артеріях.
12. Розкрийте поняття інфаркту міокарда. Опишіть етіологію, патогенез, клініку захворювання. Етапи фізичної терапії.
13. Опишіть причини виникнення ішемічної хвороби серця.
14. Опишіть засоби фізичної терапії при серцево-судинних захворюваннях.
15. Опишіть найбільш поширені захворювання серцево-судинної системи.
16. Розкрийте поняття дегенеративно-дистрофічні ураження хребта, принципи та засоби фізичної терапії
17. Розкрийте поняття артрозу. Опишіть принципи та засоби фізичної терапії.
18. Розкрийте поняття артрит, етіологію, перебіг захворювання, принципи та засоби фізичної терапії.
19. Опишіть принципи реабілітації після травми опорно-рухового апарату.
20. Опишіть травматичні пошкодження опорно-рухового апарату.
21. Розкрийте засоби фізичної терапії для відновлення силових якостей.
22. Перелічіть складові реабілітаційної програми.
23. Розкрийте стадії загоєння, їх функції.
24. Опишіть ортопедичне фізичне обстеження.
25. Розкрийте техніку виконання мануального м'язового тестування.
26. Вкажіть протипоказання та застереження до обстеження скорочувальних структур.
27. Розкрийте протипоказання та застереження щодо вимірювання амплітуди руху.
28. Продемонструйте процедуру вимірювання амплітуди рухів.
29. Опишіть рух по ступенях наявної амплітуди.
30. Розкрийте класифікацію суглобів за будовою, формою суглобової поверхні, ступенями свободи.
31. Охарактеризуйте обстеження чутливості, порушення чутливості.

32. Охарактеризуйте обстеження координації рухів.
33. Охарактеризуйте основні неврологічні синдроми.
34. Опишіть спастичність м'язів.
35. Опишіть фактори ризику інсульту.
36. Проаналізуйте види гострого порушення мозкового кровообігу.
37. Розкрийте загальнономозкові симптоми при інсультах, та дайте їх характеристику.
38. Розкрийте вогнищеві симптоми при інсультах, та дайте їх характеристику.
39. Опишіть види ішемічних інсультів, дайте їх характеристику.
40. Дайте визначення та опишіть клінічні ознаки черепно-мозкової травми.
41. Охарактеризуйте види черепно-мозкової травми за тяжкістю.
42. Охарактеризуйте функціональні порушення при черепно-мозковій травмі.
43. Опишіть обстеження тону м'язів.
44. Опишіть обстеження мобільності.
45. Розкрийте профілактику пролежнів.
46. Опишіть профілактику застійної пневмонії при гострих порушеннях мозкового кровообігу та черепно-мозковій травмі.
47. Розкрийте профілактику суглобових контрактур при гострих порушеннях мозкового кровообігу та черепно-мозковій травмі.
48. Опишіть засоби зменшення тону м'язів, особливості їх використання.
49. Дайте визначення церебрального паралічу. Опишіть етіологію, патогенез, клініку, класифікацію захворювання.
50. Проаналізуйте нормальний та патологічний моторний розвиток дитини першого року життя.
51. Розкрийте принципи фізичної терапії дітей з церебральним паралічем.
52. Проаналізуйте обстеження моторних функцій дітей з церебральним паралічем.
53. Охарактеризуйте допоміжні засоби переміщення для дітей з церебральним паралічем: підбір, використання.
54. Розкрийте роль гідротерапії у фізичній терапії дітей з церебральним паралічем.
55. Розкрийте роль іпотерапії у фізичній терапії дітей з церебральним паралічем.
56. Опишіть міопатію. Дайте характеристику захворювання, засоби фізичної терапії, які використовуються при міопатії.
57. Опишіть розсіяний склероз. Дайте характеристику захворювання, засоби фізичної терапії, які використовуються при розсіяному склерозі.
58. Опишіть кривошию. Дайте характеристику захворювання, засоби фізичної терапії, особливості їх використання.
59. Опишіть вроджений вивих стегна, засоби фізичної терапії, особливості їх використання.
60. Опишіть клишоногість, засоби фізичної терапії, особливості їх використання.
61. Продемонструйте навички переміщення хворих зі спинномозковою травмою у ліжку (правила, види, техніка)
62. Продемонструйте прийом масажу: розтирання (техніка виконання, різновиди).
63. Продемонструйте прийом масажу: поглажування (техніка виконання,

різновиди поглажування).

64. Продемонструйте прийом масажу: вібрація (техніка виконання, різновиди).

65. Продемонструйте навички переміщення хворих на візок та навпаки (правила, види, техніка).

66. Продемонструйте навички переміщення неврологічних хворих у ліжку (правила, види, техніка).

67. Покажіть вправи у вихідному положенні стоячи для відновленні навичок ходи постінсультних хворих.

68. Продемонструйте навички переміщення хворих зі спинномозковою травмою у ліжку (правила, види, техніка).

69. Покажіть засоби відновлення навичок дрібної моторики у постінсультних хворих.

70. Продемонструйте вправи для відновлення рівноваги у положенні лежачи та сидячи для неврологічних хворих.

71. Назвіть координаційні мозочкові проби: техніка виконання та аналіз результатів.

72. Проаналізуйте техніку виконання та результати проби Ромберга (три ступені складності).

73. Продемонструйте оцінку сили м'язів за шкалою Ловетта.

74. Продемонструйте вправи для відновлення рівноваги неврологічних хворих у положенні стоячи.

75. Продемонструйте дихальні маніпуляції при застійній пневмонії.

76. Продемонструйте дихальні вправи для хворих на постільному режимі.

77. Проаналізуйте техніку виконання та отримані результати проб Генча і Штанге.

78. Проаналізуйте техніку виконання проби Летунова.

79. Продемонструйте вимірювання амплітуди рухів хребта.

80. Визначте больові відчуття за візуальною аналоговою шкалою.

81. Визначте больову чутливість.

82. Проаналізуйте аускультацию тонів серця: місця вислуховування та характеристики тонів.

83. Дайте характеристику проведення рекреаційних занять з дітьми з інвалідністю.

84. Визначте дотикову чутливість. Дайте характеристику техніці визначення порушень сегментарної чутливості шкіри та Проаналізуйте отримані результати.

85. Покажіть вегетативні проби: кліностатичну та ортостатичну. Обґрунтувати результати.

86. Дайте характеристику особливостям переміщення хворих при переломі хребта й черепно-мозковій травмі.

87. Дайте характеристику сегментарного масажу та його прийомам.

88. Покажіть вегетативні проби. Рефлекс Даніні-Ашнера. Техніка виконання та обґрунтування результатів.

89. Розкрийте засоби корекції порушень постави.

90. Визначте силу м'язів за допомогою ручного та станового динамометра

РОЗДІЛ 3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Фахове випробування є формою контролю навчальних досягнень абітурієнта, глибини засвоєння ним програмного матеріалу, логіки та взаємозв'язків між окремими дисциплінами та їхніми розділами, здатності творчо використовувати набуті знання та уміння, сформованості власного ставлення, світоглядної позиції щодо реабілітації осіб різного віку та нозологій.

Результати складання фахового випробування із дисципліни «Теорія та практика фізичної реабілітації» оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів. 100 балів надається вступнику за написання роботи. Тест містить 25 завдань. Кожне завдання оцінюється максимум в 4 бали. З суми отриманих балів складається підсумкова оцінка абітурієнта. Для визначення ступеня оволодіння абітурієнтом навчального матеріалу використовуються наступні рівні досягнень абітурієнтів за двохсотбальною шкалою оцінювання.

Прохідний бал за іспит дорівнює 120 балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати абітурієнт за кожне тестове запитання дисципліни, складає 4 бали.

національна шкала	«5» відмінно	«4» добре		«3» задовільно	«2» незадовільно
шкала академії	180–200	160–179	141–159	120–140	100–119
шкала ЄКТС	A	B	C	D	F

Якщо абітурієнт під час вступного випробування набрав від 100-120 балів, то дана кількість балів вважається недостатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до Хортицької національної академії.

РОЗДІЛ 4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Література з дисципліни «Фізична реабілітація при порушеннях опорно-рухового апарату»

1. Мухін В.М. Фізична реабілітація Київ : Олімпійська література, 2000
2. Попов С.Н. Физическая реабилитация Ростов на-Дону : Феникс, 2004
3. Окамото Г. Основи фізичної реабілітації. Львів : Галицька видавнича спілка, 2002. 294 с.
4. Капанджи А. И. Верхняя конечность. Физиология суставов Москва : Эксмо, 2009
5. Капанджи А. И. Нижняя конечность. Функциональная анатомия Москва : Эксмо, 2009
6. Капанджи А. И. Позвоночник. Физиология суставов Москва : Эксмо, 2009
7. Пархотник И.И. Физическая реабилитация при травмах верхних конечностей. Киев: Олимпийская литература, 2007
8. Букуп К. Клиническое исследование костей, суставов и мышц Москва: Мед.лит., 2007
9. Пархотник И. И. Физическая реабилитация при травмах верхних конечностей Киев : Олимпийская литература, 2007

Література з дисципліни «Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної та дихальної систем»

1. Мухін В.М. Фізична реабілітація Київ : Олімпійська література, 2000
2. Попов С.Н. Физическая реабилитация Ростов на-Дону : Феникс, 2004
3. Окамото Г. Основи фізичної реабілітації Львів : Галицька видавнича спілка, 2002. 294 с.
4. Вейдер С. Кардиотренировка. Справочник-путеводитель для начинающих Ростов-на-Дону : Феникс, 2007
5. Заболевания сердца и реабилитация / Под общ. ред. М.Л. Поллока, Д.Х.Шмидта. Киев : Олимпийская литература, 2000

Література з дисципліни «Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи»

1. Веркейк Д. Знову в дорогу. Посібник з догляду за спинальними хворими Київ : «Рось», 2010
2. Кадыков А. С., Черникова Л. А., Шапаронова Н. В. Реабилитация неврологических больных. Москва : МЕДпресс-информ, 2008
3. Марченко О. К. Фізична реабілітація хворих із травмами й захворюваннями нервової системи Київ : Олімпійська література, 2006
4. Мухін В.М. Фізична реабілітація Київ : Олімпійська література, 2000
5. Окамото Г. Основи фізичної реабілітації Львів : Галицька видавнича спілка, 2002. 294 с.

6. Попов С.Н. Физическая реабилитация Ростов на-Дону : Феникс, 2004

**Література з дисципліни
«Фізична реабілітація в педіатрії»**

1. Козьякин В. И. Система интенсивной нейрофизиологической реабилитации: новая методика лечения. Львів, 1999
2. Діамант Р. Б. Вправи для занять з дітьми : як діяти вдома батькам малих дітей. Львів : Наутілус, 2000
3. Попов С.Н. Физическая реабилитация Ростов на-Дону : Феникс, 2004
4. Панав М. С. Основы массажа и реабилитации в детской педиатрии Ростов-на-Дону: Феникс, 2003
5. Голубева Л. Г. Гимнастика и массаж для самых маленьких Москва: Мозаика-Синтез, 2007
6. Джегер Л. Інструкції до домашньої програми для немовлят і малих дітей Львів : видавничий дім «Наутілус», 2000